

Regeringskansliet
Infrastrukturdepartementet
i.remissvar@regeringskansliet.se
i.esd.remiss@regeringskansliet.se
ingela.alverfors@regeringskansliet.se

Yttrande IT-driftsutredningen delbetänkande Säker och kostnadseffektiv IT-drift - rättsliga förutsättningar för utkontraktering (SOU 2021:1)

Er beteckning: I2021/00342

Länstyrelsen i Västra Götalands län yttrar sig över IT-driftsutredningens delbetänkande Säker och kostnadseffektiv IT-drift – rättsliga förutsättningar för utkontraktering (SOU 2021:1). Remissyttrandet har tagits fram i samverkan med Länstyrelsen i Stockholms län som ansvarar för länstyrelsernas stödfunktion för informationssäkerhet och dataskydd.

Sammanfattning

Länstyrelsen tillstyrker utredningens förslag om att införa en sekretessbrytande bestämmelse, men har synpunkter på utformningen. Länstyrelsen anser att en villkorlös bestämmelse kan införas vid utlämnande mellan myndigheter för teknisk bearbetning och lagring.

Länstyrelsen tillstyrker utredningens förslag om begränsning av meddelarfriheten.

Länstyrelsen tillstyrker att den sekretessbrytande bestämmelsen träder i kraft så snart som möjligt, men anser att en enhetlig reglering med sekretessbrytande bestämmelser bör införas samordnat om det inte innebär onödig fördröjning.

Länstyrelsen lämnar också synpunkter på flera av utredningens bedömningar. Bland annat anser Länstyrelsen att en sekretessbrytande bestämmelse bör införas för samordnat IT-drift som faller utanför begreppet teknisk bearbetning och lagring.

Länstyrelsens utgångspunkt

Länstyrelserna har sedan snart 15 år tillbaka en gemensam IT-verksamhet. Uppdraget att samordna IT-driften gav regeringen genom

Finansdepartementet till länsstyrelserna i regleringsbrevet för budgetår 2007 (Fi2007/8545). Länsstyrelsernas IT-avdelning är organiserad under Länsstyrelsen i Västra Götaland (nedan Länsstyrelsen). Remissvaret är därför formulerat ur perspektivet att Länsstyrelsen tillhandahåller samordnad IT-drift. Det finns en överenskommelse om gemensam IT-organisation mellan Länsstyrelsen i Västra Götalands län och övriga länsstyrelser.

Under avgränsningar, avsnitt 2.3.2 anges att den tolkning av röjandebegreppet som utredningen gör endast avser utkontraktering av IT-drift till privata tjänsteleverantörer. En bredare ansats anges ligga utanför uppdraget. Samtidigt anges under avsnitt 10.3.2 att det förekommer att även myndigheter får i uppdrag att helt eller delvis hantera IT-drift åt en annan myndighet. Den föreslagna sekretessbrytande bestämmelsen tar därför sikte på såväl utkontraktering av IT-drift till privata tjänsteleverantörer som utkontraktering av IT-drift myndigheter emellan.

Länsstyrelsen ser inte att det blir någon skillnad mellan utkontraktering av IT-drift och samordnad IT-drift ur den utlämnande myndighetens perspektiv. I remissvaret framförs därför synpunkter på bedömningar som kan ha betydelse för sådan samordnad IT-drift som utredningen ska titta närmare på inför slutbetänkandet. Synpunkterna framförs redan nu eftersom Länsstyrelsen anser att några bedömningar och förslag i delbetänkandet även kan få betydelse för länsstyrelsernas möjlighet att samordna sin IT-drift.

Kapitel 7 Dataskydd

7.4.3 Vad avses med en tredjelandsoverföring av personuppgifter?

Länsstyrelsen delar i huvudsak utredningens bedömning om vad som avses med överföring av personuppgifter till tredje land. Länsstyrelsen ser att det blir en tredjelandsoverföring när uppgifterna behandlas på utrustning som finns i tredjeland, oavsett under hur lång tid uppgifterna behandlas.

Angående kryptering och pseudonymisering

Däremot kan bedömningen, enligt Länsstyrelsens uppfattning, nyanseras beträffande kryptering och pseudonymisering eftersom vissa krypterings- och pseudonymiseringsformer ger ett så starkt skydd att mottagaren inte kan ta del av uppgifterna. Om den avsändande myndigheten exempelvis behåller krypteringsnycklarna så att mottagaren inte kan läsa uppgifterna, kan det ifrågasättas om det verkligen finns en sådan koppling till en fysisk person att det är personuppgifter som överförs. Mot bakgrund av den stora variation av krypterings- och pseudonymiseringslösningar som finns är utredningens bedömning att det alltid blir en tredjelandsoverföring, enligt Länsstyrelsens mening, för förenklad. Samtidigt behöver myndigheterna ta höjd för att skyddet ska kunna gå att bibehålla över tid. Försiktighetsprincipen kan därmed innebära att även krypterings- och pseudonymiseringsformer som

anses väldigt säkra idag kan behöva undvikas för att myndigheten inte ska riskera att behandlingen övergår till att bli en tredjelandsöverföring längre fram.

Angående behandling inom EU där leverantören är bunden av lagstiftning i tredje land

Utredningen gör bedömningen att det inte är fråga om en tredjelandsöverföring när personuppgifter behandlas uteslutande inom EU, även om den som behandlar personuppgifterna är bunden av tredjelands lagstiftning som innebär att denne kan åläggas att lämna ut uppgifter direkt till ett tredje lands myndigheter. Länsstyrelsen delar utredningens uppfattning att tredjelandsöverföringen sker först i samband med att uppgifterna överförs till myndigheter eller annan mottagare i tredjeland. Med tanke på att det finns krav på utlämnande av information i de aktuella regelverken kan myndigheten dock inte motsätta sig en tredjelandsöverföring när tjänsteleverantören väl har tagit del av uppgifterna. I många fall kan det dessutom vara så att tjänsteleverantören inte får underrätta myndigheten om att uppgiften lämnas ut. Mot den bakgrunden gör Länsstyrelsen bedömningen att myndigheten, i egenskap av personuppgiftsansvarig, behöver tillämpa försiktighetsprincipen i förhållande till alla leverantörer som kan åläggas att lämna ut uppgifter till myndigheter i ett tredje land.

7.4.5 Överföring som omfattas av lämpliga skyddsåtgärder

Länsstyrelsens delar utredningens uppfattning att standardavtalsklausuler är en lämplig skyddsåtgärd som kan läggas till grund för överföring av personuppgifter till tredje land. Länsstyrelsen har inte funnit att någon annan skyddsåtgärd varit möjlig att lägga till grund för myndighetens tredjelandsöverföringar.

7.4.8 Rättsläget avseende överföringar av personuppgifter till USA

Länsstyrelsen har också svårt att se ytterligare skyddsåtgärder som kompenserar för de brister i amerikansk lagstiftning som EU-domstolen identifierar i Schrems II. Länsstyrelserna försöker bland annat därför hantera så stor del av IT-driften som möjligt i egen regi eller hos leverantörer som inte omfattas av amerikansk lagstiftning. Trots detta behöver Länsstyrelsen förhålla sig till det amerikanska regelverket i de situationer då reella alternativ till amerikanska molntjänstleverantörer saknas. Länsstyrelsen hanterar då i huvudsak riskerna genom att minimera mängden personuppgifter som behandlas i tjänsten.

Kapitel 9 Tidigare utredningar

9.8.2 Teknisk bearbetning eller teknisk lagring

När Länsstyrelsen har tagit emot uppgifter från de andra länsstyrelserna för teknisk bearbetning och lagring har myndigheten inte bedömt att uppgifterna har röjts.

Om utredningen landar i den bedömning av röjandebegreppet som föreslås i delbetänkandet är det viktigt att det införs sekretessbrytande bestämmelser som täcker in alla de situationer där myndigheterna har fått i uppdrag att samordna sin IT-drift. Se vidare om behovet av heltäckande sekretessreglering för samordnad IT-drift under avsnitt 13.5.6

Kapitel 10 En sekretessbrytande bestämmelse

10.1 Utkontraktering och röjande

Länsstyrelsen gör samma bedömning av röjandebegreppet i förhållande till kryptering som den gör av tredjelandsöverföring i förhållande till kryptering, se avsnitt 7.4.3. Mot bakgrund av den stora variation av krypteringslösningar som finns är utredningens bedömning att ett röjande alltid sker även om uppgifterna krypteras, enligt Länsstyrelsens mening, för förenklad.

10.2 En sekretessbrytande bestämmelse behövs

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget om att införa en sekretessbrytande bestämmelse som tar sikte på utkontraktering av IT-drift. Även om inte Länsstyrelsen delar alla utredningens bedömningar avseende röjande är det bra med en sekretessbrytande bestämmelse som kan tillämpas i de fall där det annars skulle riskera att bli ett obehörigt röjande. Det är exempelvis bra med en sekretessbrytande bestämmelse som möjliggör även utkontraktering och samordning av IT-drift som omfattar uppgifter som träffas av absolut sekretess.

10.3 Den sekretessbrytande bestämmelsen utformning

Angående placeringen av bestämmelsen

Länsstyrelsen tillstyrker att den sekretessbrytande bestämmelsen, eller flera bestämmelser, placeras i 10 kap. offentlighets- och sekretesslagen (OSL).

Angående avsaknaden av ett lämplighetsrekvisit

Länsstyrelserna är en beredskapsmyndighet med ett stort ansvar för information både om den egna verksamheten och andras verksamheter samt om enskildas privata angelägenheter. Myndigheten strävar därför efter att i första hand hålla IT-driften i egen länsstyrelseintern miljö, för att kunna bibehålla kontrollen över uppgifterna. Ofta innebär avvägningar avseende bland annat informationssäkerhet, dataskydd och säkerhetsskydd att en utkontraktering varken anses möjlig eller lämplig.

Mot bakgrund av det stora ansvar som offentliga aktörer har anser Länsstyrelsen att utkontraktering inte ska ske för lättvindigt. Trots det delar Länsstyrelsen utredningens uppfattning att den sekretessbrytande bestämmelsen inte ska villkoras med ett lämplighetsrekvisit. Såsom utredningen påpekar måste myndigheten göra lämplighetsavvägningar oavsett vilka sekretessbrytande regler som införs. Det är inte alltid lämpligt

med utkontraktering ens till andra myndigheter, men de avvägningarna ligger, enligt Länsstyrelsens mening, utanför sekretessbedömningen.

Angående införandet av en intresseavvägning

Länsstyrelsen tillstyrker att en intresseavvägning införs gällande privata tjänsteleverantörer. Frågan om röjande av sekretesskyddade uppgifter till privata tjänsteleverantörer aktualiseras sällan i Länsstyrelsens verksamhet på grund av de lämplighetsavvägningar som redogjorts för ovan. I de fall då utkontraktering av IT-drift till privata tjänsteleverantörer bedöms vara lämplig vore det dock bra med en bestämmelse som tydliggör vilka sekretessöverväganden som behöver göras i förhållande till den privata tjänsteleverantören. Däremot anser inte Länsstyrelsen att en intresseavvägning bör införas vid utkontraktering av IT-drift till andra myndigheter på de grunder som anges nedan.

Angående en villkorlös bestämmelse vid utkontraktering till annan myndighet

Länsstyrelsen anser att en åtskillnad bör göras mellan utkontraktering av IT-drift till privata tjänsteleverantörer och utkontraktering av IT-drift till myndigheter, vad gäller utformningen av den sekretessbrytande bestämmelsen.

Om uppgifterna endast lämnas som ett led i teknisk bearbetning eller lagring enligt tryckfrihetsförordningen (TF) genereras inte några allmänna handlingar hos den mottagande myndigheten. Vid en eventuell begäran om utlämnande är det därför endast hos den utkontrakterande myndigheten som det förekommer allmänna handlingar och det är denna myndighet som ska göra sekretessprövningen. Uppgifterna har därmed samma skydd enligt OSL som om utkontraktering inte hade skett. Om sekretesskyddet är oförändrat blir det, enligt Länsstyrelsens mening, en teoretisk konstruktion att göra en bedömning av det intresse som sekretessen ska skydda. Länsstyrelserna kan därför inte se någon situation där det intresse som sekretessen ska skydda bör ges företräde framför intresset av utkontraktering, när det rör sig om teknisk bearbetning och lagring hos en myndighet.

Eftersom uppgifterna skyddas hos den mottagande myndigheten genom redan existerande bestämmelser i TF och OSL, och det därför inte blir någon reell intresseavvägning, bör en villkorlös sekretessbrytande bestämmelse kunna införas som tar sikte på utkontraktering, och samordning, av IT-drift mellan myndigheter när det endast rör sig om teknisk bearbetning och lagring. En villkorlös sekretessbrytande bestämmelse skulle tydliggöra förhållandet mellan myndigheterna och motverka risken för att myndigheterna gör olika intresseavvägningar. Så som angivits ovan, under rubriken Länsstyrelsens utgångspunkt, anser inte Länsstyrelsen att det blir någon skillnad mellan utkontraktering av IT-drift och samordnad IT-drift ur den utlämnande myndighetens perspektiv. Den villkorlösa sekretessbrytande bestämmelse som Länsstyrelsen föreslår skulle därför även kunna tillämpas vid samordnad IT-drift om det rör sig om teknisk bearbetning och lagring.

Vid samordnad IT-drift mellan myndigheter finns det ytterligare omständigheter som talar för en villkorslös bestämmelse. En intresseavvägning kan gå att tillämpa när det rör sig om enstaka informationsmängder vid en utkontraktering, men blir svårtillämpad när det handlar om kundmyndighetens samlade information i olika IT-tjänster. Med en intresseavvägning finns även risken att den sekretessbrytande bestämmelsen inte anses tillämpbar samtidigt som myndigheterna fått i uppdrag av regeringen att samordna sin IT-drift.

Kapitel 11 En inskränkt meddelarfrihet

Länsstyrelsen tillstyrker utredningens förslag om en inskränkt meddelarfrihet för den krets av personer som träffas av lagen (2020:914) om tystnadsplikt vid utkontraktering av teknisk bearbetning eller lagring av uppgifter. Det är alltid en fördel om regelverken är enhetliga i så stor utsträckning som möjligt. Förslaget framstår mot den bakgrunden som välavvägt.

Kapitel 13 Vårt fortsatta arbete

13.5.5 Dataskydd

I avsnittet om utredningens fortsatta arbete anges att det finns behov av att analysera och klarlägga hur personuppgiftsansvaret förhåller sig vid samordnad IT-drift. Länsstyrelsen delar utredningens uppfattning att klargörandet av vem som är personuppgiftsansvarig är en viktig del i upprätthållandet av dataskyddsregelverket. Länsstyrelsen saknar dock en analys av de avvägningar som den personuppgiftsansvariga behöver göra innan en utkontraktering eller en samordning av IT-drift kan aktualiseras.

Länsstyrelsen saknar en integritetsanalys av de konsekvenser för den personliga integriteten som kan bli aktuella med anledning av en utkontraktering eller en samordning av IT-drift. Personuppgiftsansvariga kan i många fall behöva göra en konsekvensbedömning enligt dataskyddsförordningen innan uppgifter om enskilda lämnas ut till en leverantör av IT-tjänster. En sådan kartläggning av risker och konsekvenser för den personliga integriteten kan läggas till grund för en proportionalitetsbedömning där behovet av skyddsåtgärder vägs in. En motsvarande integritetsanalys kan behöva göras av lagstiftaren innan nya regler som underlättar för utkontraktering och samordning av IT-drift införs. Analysen behöver säkerställa att integritetsintrånget inte blir större än nödvändigt i förhållande till syftet med utkontrakteringen eller samordningen av IT-driften.

13.5.6 Sekretess

Länsstyrelsen välkomnar utredningens överväganden att införa en bredare sekretessbrytande bestämmelse för utlämnanden till andra myndigheter. Det

är Länsstyrelsens uppfattning att samordnad IT-drift många gånger innehåller moment som kan bedömas gå utöver vad som innefattas av teknisk bearbetning och teknisk lagring. Det råder, enligt Länsstyrelsen uppfattning, ibland en osäkerhet kring vad som inryms i begreppet och vilka konsekvenser det skulle få för uppgifterna hos den avsändande respektive mottagande myndigheten om behandlingen inte bedöms omfattas av undantaget. Detta kan hämma samordning av IT-drift mellan myndigheter på områden där en samordning i övrigt bedöms vara möjlig och lämplig.

En sekretessbrytande bestämmelse med en intresseavvägning skulle kunna införas för sådana moment som bedöms falla utanför begreppet teknisk bearbetning och lagring. I en sådan intresseavvägning skulle myndigheten kunna väga in skyddsbehovet för uppgifterna, det skydd som uppgifterna skulle få hos den mottagande myndigheten och ett eventuellt beslut om samordning av IT-drift från regeringens sida. Samordning av IT-drift mellan myndigheter med liknande sekretesskydd skulle därmed bli lättare att motivera.

Kapitel 14 Ikraftträdande

14.1 Ikraftträdande

Länsstyrelsen delar utredningens uppfattning att det är angeläget att en sekretessbrytande bestämmelse införs så snart som möjligt.

Länsstyrelserna ser gärna att ett heltäckande regelverk införs samordnat. Utöver den villkorslösa bestämmelse som Länsstyrelsen förordar mellan myndigheter (avsnitt 10.3) anser Länsstyrelsen att det finns ett behov av en sekretessbrytande bestämmelse för samordnad IT-drift som går utöver tillämpningsområdet för teknisk bearbetning och lagring (avsnitt 13.5.6). Om ytterligare utredning krävs innan sådana kompletterande sekretessbrytande bestämmelser kan införas är det bättre att införa den nu föreslagna bestämmelsen först. Det skulle i vart fall ge ett bättre sekretesskydd för uppgifterna i väntan på den fortsatta utredningen.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av Landshövdingen Anders Danielsson med länsjuristen och dataskyddsamordnaren Catrine Nylén som föredragande. Länsöverdirektören Lisbeth Schultze, IT-chefen Magnus Peterson och rättschefen Claire Melin har också medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.